

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจและทัศนคติของประชาชน ต่อพระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ.๒๕๕๙

เป็นที่ทราบกันว่า พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ พ.ศ.๒๕๕๙ ที่บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ได้พัฒนามาจาก พระราชบัญญัติพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่มีบทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ให้ความชัดเจนในการกำกับดูแลความปลอดภัย ความมั่นคงปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี พร้อมทั้งการพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ให้ครอบคลุม และสอดคล้องกับมาตรฐานสากล โดยการบังคับใช้กฎหมายนี้สิ่งสำคัญที่ต้องตระหนัก คือการสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) จึงได้เริ่มดำเนินการสำรวจ และประเมินผลความรับรู้และเข้าใจของประชาชน รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัติดังกล่าว มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสุ่มตัวอย่างจากประชาชน ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผู้ได้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับพลังงานนิวเคลียร์และรังสี กลุ่มนักวิชาการ นักการศึกษา กลุ่มข้าราชการ นักการเมือง ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับท้องถิ่นและกลุ่มนักเรียน นักศึกษา และเยาวชนระดับต่าง ๆ ครอบคลุมทุกภาคของประเทศ จำนวนรวมกว่า ๒,๕๐๐ ตัวอย่าง

ผลการสำรวจด้านความรับรู้และเข้าใจของประชาชน ปรากฏว่า ประชาชนมีความเข้าใจในพระราชบัญญัติ เฉพาะที่เกี่ยวข้องเท่านั้น ในขณะที่ประชาชนอีกกลุ่มหนึ่ง ยังไม่เข้าใจในพระราชบัญญัติ แต่ต้องการศึกษารายละเอียด เพื่อให้ทราบถึงการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับตนเอง โดยมีข้อเสนอแนะสำคัญที่ปส. จะต้องเร่งรัดดำเนินการต่อคือ การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนรับรู้ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติ และพัฒนาช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลโดยให้ความสำคัญกับสื่อออนไลน์ เนื่องจากเข้าถึงได้ง่าย และสร้างความเชื่อมั่นในการบังคับใช้กฎหมาย ไม่ให้ประชาชนเข้าใจว่า หน่วยงานภาครัฐบังคับใช้กฎหมายเพื่อสร้างและแสวงหาผลประโยชน์กับประชาชน

ส่วนปัจจัยที่ส่งผลต่อความเข้าใจและทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับพระราชบัญญัตินั้น ในทุกปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและภูมิภาคที่อยู่อาศัย ปส. ได้ดำเนินการสำรวจความเข้าใจใน ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านการป้องกันอันตรายจากผลกระทบทางนิวเคลียร์และรังสีต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม ๒) ด้านความปลอดภัยในการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์และรังสี และ ๓) ด้านการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานกำกับดูแลความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสี ซึ่งปรากฏว่า ประชาชนมีความเข้าใจในระดับมากในทุกด้าน แต่ยังคงมีความไม่แน่ใจในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ ดังนั้น ปส. จึงต้องให้ความสำคัญในการให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องดังกล่าว และข้อเสนอแนะที่สำคัญ คือ ปส. ควรเน้นสร้างความเข้าใจเชิงรุกเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะด้านความปลอดภัยในการใช้ประโยชน์จากพลังงานนิวเคลียร์และรังสี และด้านการบังคับใช้กฎหมายให้ประชาชนที่อยู่ในกลุ่มปัจจัย ดังนี้

ช่วงอายุ : ระหว่าง หรือน้อยกว่า หรือเท่ากับ ๒๕ - ๔๐ ปี และ ๔๖ - ๕๐ ปี

ระดับการศึกษา : ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก

อาชีพ : พนักงานลูกจ้างภาครัฐ พนักงานเอกชนและสื่อมวลชน

ภูมิภาคที่อยู่อาศัย : ภาคกลางและภาคตะวันออก

ทั้งนี้หากประชาชนมีเข้าใจมากขึ้น จะทำให้ความเข้าใจด้านการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงาน
กำกับดูแลความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีอยู่ในระดับที่ดีขึ้น และสามารถใช้กฎหมายในการกำกับดูแล
ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์และรังสีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลสำรวจจัดทำโดยคณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร และได้รับ
ทุนสนับสนุนจากสำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ (ปส.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม